

LOCUSTS AND DARKNESS

Shemot 10.12-23

רוח דרומית וגם במזרח של ארץ ישראל, לפיכך רוח ים תקעו לארבה בימה סוף כנגדו. וכן מצינו לענין תחומין שהוא פונה לצד מזרח, שנאמר (שמות כג לא) מים סוף ועד ים פלשתים, ממזרח למערב, שים פלשתים במערב היה, שנאמר בפלשתים (צפניה ב ה) יושבי חבל הים גוי כרתים: (21) וימש חשך - ויחשיך עליהם חשך יתר מחשכו של לילה, וחשך של לילה יאמיש ויחשיך עוד: (22) ויהי חשך אפלה שלשת ימים גוי - חשך של אופל שלא ראו איש את אחיו אותן שלשת ימים. שלא קמו איש מתחתיו. יושב אין יכול לעמוד, ועומד אין יכול לישב. ולמה הביא עליהם חשך? שהיו בישראל באותו הדור רשעים, ולא היו רוצים לצאת, ומתו בשלשת ימי אפלה כדי שלא יראו מצרים במפלתם ויאמרו אף הן לוקין כמונו. ועוד שחיפשו ישראל וראו את כליהם, וכשיצאו והיו שואלין מהן והיו אומרים אין בידינו כלום אומר לו אני ראיתיו בביתך ובמקום פלוני הוא: שלשת ימים - שלוש של ימים טירציני"א בלעז [קבוצה של שלושה ימים רצופים] וכן שבעת ימים בכל מקום שטיינ"א של ימים [קבוצה של שבעה ימים רצופים]:

12. And the Lord said to Moses, Stretch out your hand over the land of Egypt for the locusts, that they may come upon the land of Egypt, and eat every herb of the land, all that the hail has left. 13. And Moses stretched out his rod over the land of Egypt, and the Lord brought an east wind upon the land all that day, and all that night; and when it was morning, the east wind brought the locusts. 14. And the locusts went over all the land of Egypt, and rested in all the borders of Egypt; very grievous were they; before them there were no such locusts as they, nor after them shall be such. 15. For they covered the face of the whole earth, so that the land was darkened; and they ate every herb of the land, and all the fruit of the trees which the hail had left; and there remained not any green thing in the trees, or in the herbs of the field, through all the land of Egypt. 16. Then Pharaoh called hurriedly for Moses and Aaron; and he said, I have sinned against the Lord your God, and against you. 17. Now therefore forgive, I beg you, my sin only this once, and entreat the Lord your God, that he may take away from me this death only. 18. And he went out from Pharaoh, and entreated the Lord. 19. And the Lord turned a mighty strong west wind, which took away the locusts, and threw them into the Red Sea; there remained not one locust in all the borders of Egypt. 20. But the Lord hardened Pharaoh's heart, so that he would not let the people of Israel go. 21. And the Lord said to Moses, Stretch out your hand toward heaven, that there may be darkness over the land of Egypt, darkness which may be felt. 22. And Moses stretched out his hand toward heaven; and there was a thick darkness in all the land of Egypt three days; 23. They saw not one another, nor any rose from his place for three days; but all the people of Israel had light in their dwellings.

12 ויאמר ד' אל-משה גטה ידך על-ארץ מצרים בארבה ויעל על-ארץ מצרים ויאכל את-כל-עשב הארץ את כל-אשר השאיר הברד: 13 ויט משה את-מטהו על-ארץ מצרים ויהיה גהג ריון-קדים בארץ כל-היום ההוא וכל-הפליכה הבקר היה וריון הקדים גשא את-הארבה: 14 ויעל הארבה על כל-ארץ מצרים ונזח בכל גבול מצרים כבד מאד לפניו לא-היה כן ארבה כמותו ואחריו לא יהיה-כן: 15 ויכס את-עין כל-הארץ ותזעך הארץ ויאכל את-כל-עשב הארץ ואת כל-פרי העץ אשר הותיר הברד ולא-נותר כל-ירק בעץ ובעשב השדה בכל-ארץ מצרים: 16 וימחר פרעה לקרא למשה ולאהרן ויאמר חטאתי לד' אלהיכם ולכם: 17 ועתה שא גא חטאתי אך הפעם והעתירו לד' א-להיכם ויסר מעלי רק את-הפנות הזה: 18 ויצא מעם פרעה ויעתר אל-ד': 19 ויהפך ד' ריון-ים וזק מאד וישא את-הארבה ויתקלהו ימה סוף לא ישאר ארבה ארז בכל גבול מצרים: 20 ויזעק ד' את-לב פרעה ולא שלחו את-בני ישראל: פ 21 ויאמר ד' אל-משה גטה ידך על-השמים ויהי זעך על-ארץ מצרים וימש זעך: 22 ויט משה את-ידו על-השמים ויהי זעך-אפלה בכל-ארץ מצרים שלשית ימים: 23 לא-ראו איש את-אחיו ולא-קמו איש מתחתיו שלשית ימים וכל-בני ישראל היה אור במושבתם:

Rashi

(13) ורוח הקדים - רוח מזרחית נשא את הארבה, לפי שבא כנגדו שמצרים בדרומית מערבית הייתה, כמו שמפורש במקום אחר: (14) ואחריו לא יהיה כן - ואותו שהיה בימי יואל, שנאמר (יואל ב ב) כמוהו לא נהיה מן העולם, למדנו שהיה כבד משל משה כי אותו של יואל היה על ידי מינין הרבה, שהיו יחד ארבה ילק חסיל גזם, אבל של משה לא היה אלא של מין אחד, וכמוהו לא היה ולא יהיה: (15) כל ירק - עלה ירוק וירדור"א בלעז [ירק]: (19): ימה סוף - אומר אני שים סוף היה מקצתו במערב כנגד כל